

הצהרת ארגוני התרבות בישראל

אוגוסט 2025

בשבועות האחרונים אנו עדים לגל מטריד של אימים והתקפות על יוצרות ויוצרים, ארגוני תרבות ויצירות ישראליות.

מוקד ההתקפות הוא כנגד עצם הרעיון של תרבות חופשית - תרבות שמרשה לעצמה לשאול שאלות, לערער, לבקר ולחלום, שחייבת להכיל גם קולות שאינם נוחים – זו תכליתה ועצם קיומה של תרבות.

אנו, ארגוני התרבות בישראל, מביעים דאגה עמוקה משיח ציבורי מתלהם, הפועל להעניש ולהחרים אמנים בשל עמדותיהם, זהותם או תוכן יצירתם. מדובר במגמה מסוכנת המייצרת אווירה של פחד, רדיפה, צנזורה ואיום על החופש התרבותי בישראל ועל הזכות האישית לחופש הביטוי והיצירה.

חברה דמוקרטית נאורה ומתקדמת תומכת ביצירה תוססת וחיונית, ומכילה את מגוון הדעות והקולות. אתגור המחשבה והרגש, הצבה של שאלות והעברה של ביקורת אינם פגיעה במדינה, בממשלה או בצבא אלא הם עדות לחוסנה של החברה, ליכולתה לבחון את עצמה, לברר את המציאות ולפעול לשיפור מתמיד. לכן זהו גם התנאי לקיומה של יצירה ישראלית איכותית.

אסור שתמיכה ציבורית תהיה מותנית בעמדה כזו או אחרת של יוצר, יוצרת או בתוכן היצירה.

אנו מדגישים את זכותם של אנשי ונשות תרבות להביע עמדה, גם כשהיא שנויה במחלוקת או שאינה פופולרית. חברה דמוקרטית חייבת להגן גם, ובעיקר, על דעות הנמצאות בשוליים, ולא רק על אלה שבקונצנזוס. אמנות אינה מיועדת לשרת עמדות ממשלתיות ואף לא את דעת הרוב. תפקידה של התרבות הוא לשקף, לבקר, לאתגר, לפרק ולהרכיב את המציאות, להיות מראה.

זו קריאה ליוצרים, אמניות, אנשי במה ותרבות: אל תיכנעו. אל תפחדו, אל תתכווצו. המשיכו להשמיע את קולכם, לבטא את עמדותיכם וליצור באומץ, חמלה ובכנות. החברה הישראלית זקוקה למגוון של קולות, השראה, ליצירה בועטת, חופשית ומעוררת, במיוחד ברגעים קשים.

חופש הביטוי והיצירה אינם פריבילגיה.

הם תנאי יסוד לחברה בריאה, חופשית, פתוחה. בואו נעמוד יחד ונגן על הזכות הזו; בשם התרבות, בשם האדם, בשם הדמוקרטיה, בשם עתידה של מדינת ישראל.

בת"י - איגוד בימאי ובימאיות התיאטרון בישראל

האיגוד הישראלי לארכיונאות ולמידע

הפורום הדוקומנטרי בישראל

מחאת הסופרות והסופרים

עמותת הכוריאוגרפים

עמותת פליציה בלומנטל

צלילים - איגוד המוזיקאיות והמוזיקאים

שח"ם - ארגון השחקנים והשחקניות בישראל

פורום מוסדות תרבות ואמנות בישראל

איגוד המוזיאונים ואיקו"ם ישראל

פורום עמותות תרבות ערביות

אי"ב - ארגון יוצרים עצמאים בתיאטרון ובאמנות המופע

איגוד האוצרות והאוצרים

איגוד הבמאיות והבמאים

איגוד העורכים - איגוד מקצועות הפוסט בישראל

איגוד התסריטאים בישראל

איגוד מקצועות האנימציה